

izgubljeno, ako si jih sicer v redu vzredil, kajti mogoče, da še imajo veliko vrednosti za vzrejo.

Upamo torej, da se bodo naši vzrejevalci konj posluževali teh dobičkov, kjer koli se bode dalo, nikar pa zmerom še roke križem držali. Dendenes treba ti je tam seči po dobičku, kjer se ti pokaže in tu pokazuje se ti ga obilo in to še brez posebnega truda. Stari lengaj mora pa se vé, da dobiti slovo.

Nikar se naj ne pozabi, da ne stane slabo vzrejen konj veliko manj, kakor pa tak, ki si ga po dobrih načelih si vzredil. Zrak, snaga in prosto gibanje so reči, ki niso drage, toda dajo najlepši dobiček — dobiček v pisanih stotakih.

Sejmovi. Dne 2. avgusta v Gomilici, pri sv. Lenartu v slov. gor., pri sv. Martinu pri Vurberku in v Velenju. Dne 4. avgusta pri Šentilju, na sv. Gorah in v Lučanah. Dne 5. avgusta na Ptuju, v Radgoni, v Loki, v Lembergu. Dne 6. avgusta v Kaniži pri Ptuju, pri M. Snežni, Novi cerkvi in na Ptuju. Dne 7. avgusta na Ptuju.

Dopisi.

Iz Slatine. (Volilni shod, dne 25. julija) Katoliško politično društvo na Slatini je dne 25. t. m. sklicalo volilni shod in povabilo č. g. kanonika dr. Gregoreca. Točno ob 4. uri popoldne odpre zborovanje predsednik č. g. J. Dekort; — navzočih je bilo kakih 200 mož, med njimi gospodje iz Ptuja in Celja. Priporočivši jim rajnega č. g. Božidara Raiča na hvaležen spomin omenja važnost razpisanih volitev, kder velja, da Slovenci izvolijo Božidaru Raiču vrednega naslednika v državnem zboru. Zatem da besedo č. g. kanoniku dr. Gregorecu. Ta razlaga v daljšem govoru dolžnosti poslanca izvoljenega od slovenskih kmetov v državni zbor. Dolžnosti so trojne, prve z ozirom na kmetški stan, druge na slovensko narodnost, tretje na avstrijsko cesarstvo, vse pa v smislu gesla: vse za vero, dom, cesarja!

O kmetškem stanu in o dolžnostih z ozirom na njega govoriti je najpoprej. Kajti kmetški stan je najštevilnejši, podlaga celej državi. Iz njega crpijo vsi drugi stanovi novih močij iz njega obnavljajo se vsi; mešniški stan dobiva novih duhovnov, skoraj samo le s kmetov in slovenski narod je še z večinoma le kmet. Zato ima sveto dolžnost vsak domoljub, osobito poslanec kmetški, potegovati se za obstanek in blaginjo kmetškega stanu. To je potrebno zlasti sedaj, ko na naše kmete pritiskajo nemilo uzroki, kakoršni so kmetški stan v Italiji, Irskem, Angleškem uničili. Kapital razsaja, kakor reka, katerej so jezove potrgali. Kmetje so vsled tega zadolženi, samo naši imajo 2000 milijonov goldinarjev vknjiženih, 100 milijonov

morajo vsako leto za obresti skupiti, na Ogerskem pa je od leta 1870—1880 izginilo 498.000 kmetij, zvečinoma so prešle v židovske roke.

Zatem navaja govornik več uzrokov zadolženju in ob enem pomočkov jim v okom prihajati. Uzroki so: previsoke dače in priklade, pristojbine — borzijanec plača od 5000 fl. le 5 kr., kmet za kupljeno posestvo od 3000 fl. pa 137 fl. 50 kr. desetka — razne nove potrebe za šole, sol, obleko, prepričli dohodki, prevelike dote, napačno dedno pravo, razkosavanje gruntov in dolgovi.

Kot glavni pomoček, da se kmetški stan pogina reši, bili bi „kmetški domi“, kakoršni so v Ameriki, to pa našim razmeram priredjeni po načinu, ki ga je v letopisu Maticice slovenske bil lani g. dr. Vošnjak toliko spretno razjasnil. Konservativni naš minister grof Falkenhayn dela priprave. Če se posrečijo pri nas „kmetški domi“, so v 30—40 letih kmetje dolgovi rešeni in nadalješnje zadolženje zabranjeno!

Slovenci štajerski še zmiraj pogrešamo djansko veljavo člena XIX. osnovnih državljanških pravic. Naš poslanec ima, kakor B. Raič, trdno in odločno prizadevati si, da obvelja enakopravnost slovensčina v uradih, šolah in javnem življenju. Tirjati ima toraj, da so vsi uradniki, učitelji, profesorji, ravnatelji na Slovenskem popolnem večji slovensčine v besedi in pisavi, ljudske šole morajo biti slovenske, nemški se ondi naj uči le s pomočjo slovensčine, učiteljišče v Mariboru ima biti slovensko, na gimnazijah naših treba je za prve 4 letnike slovenskih paralelk, na vseučilišču v Gradcu pa pravne stolice, vse, kakor je uže naš Raič zahteval, zlasti treba delati na to, da se deželni šolski svet v smislu narodne enakopravnosti preustroji, šolski nadzorniki, Slovincem očitno nasprotni, pa z boljšimi namestijo itd.

Avstrijsko cesarstvo mora naš poslanec smatrati kot zavetje in zjedinišče vseh naših narodov, kder uživa vsak svoje pravice. Upirati se mu je toraj vsakej sili, katero bi eden narod drugemu hotel delati, nobeden ne sme biti drugemu jerob, vsi so enakopravni. Zlasti se ima upirati tistim, ki čez meje na Prajzovsko škilijo in zahtevajo ožje, zlasti colniške zveze z Nemčijo; ta bila bi grob naše nezavisnosti. Volilnih redov treba popraviti, domovinsko postavo prenarediti, občinam dati pravico ugovarjati ženitbam nemaničev itd. itd.

Zbrani so besede govornikove pazno poslušali in pogosto z živio-klici odobrvali.

Preč. g. nadžupnik in dekan Fröhlich predlagajo zatem, naj bi se č. g. kanonik dr. Lav. Gregorec proglasil za kandidata in izvolil v naslednika B. Raiču. Burno živio-klicanje pozdravi ta predlog, kandidatura se jednoglasno sprejme. Kandidat se zahvali za veliko čast in pristavi, da bode, ako izvoljen, na Dunaji

tako zvesto in odločno zagovarjal pravice Slovencev, kakor je to storil kot 10letni urednik „Slov. Gospodarja“.

Predsednik prebere od sv. Lenarta v Slov. goricah došli telegram: „Slovenski volilci Št. Lenartskega okraja smo z Vami ter kličemo navdušeno: živio naš državni poslanec dr. Gregorec“, priporoča enoglasno volitev, da bode poslanec zatem ležje in pozumnejše postopati mogel in s trikratnim živio-klicanjem na svitlega cesarja zborovanje sklene.

Iz Maribora. (Vojaška zahvala) Dne 23. julija večer imel je naš peški polk št. 47 nočno vajo in prenočišče pri sv. Lenartu v slovenskih goricah. Odhod iz Maribora je bil zavoljo prevelike vročine še le ob štirih popoldne; ob 1/2 6. uri prikorakamo v strašnem prahu in obloženi s težko vojskino opravo, k sv. Marjetji na Pesnici. Tamkaj smo imeli pol ure počitek in 4. bataljon je tukaj ostal na travniku pod milim nebom. Drugi in tretji bataljon pa se je pomikal proti sv. Lenartu; ob pol deveti uri prisopihamo utrudeni v trg, z glasnim sviranjem naše polkovske godbe. Množina ljudi nas je z veseljem pričakovala; ko pridemo na prostor prenočišča pod prostim nebom in odložimo svoje orožje in opravo od sebe, svirala je še naša godba v trgu, da je bilo veselje; za nas pa je bila že pripravljena sladka vinska kapljica od blagódnih tržanov Št. Lenartskih. Čez 400 mož si je okrepčalo svoje trudne ude in pogasilo skoraj nepremagljivo žejo s to zlahtno kapljico. Hvala milosrčnim Št. Lenarčanom za prijazen sprejem in za blago darilo. Redko se najdejo tako prijazni in radodarni ljudje za nas vojake. Še enkrat hvala jim! Bog jim naj stoterno povrne!

Iz Drvanja v Slov. goricah. (Volitva občinskega starešinstva). Čudili se bote dragi slov. prijatelji, da o nas nič več ne citate. Hočem pa še sedaj v kratkih besedah naše žalostno stanje zadnjih let naznaniti. Slaba letina, večkratna toča, hudi požari in sovražno postopanje nas je občutljivo zadelo, da so nas po nesrečah naši najzvestejši prijatelji zapustili ter se drugi ljudje na škodo in sramoto k nam pritepli. Da nam je letos slana in toča blizo vse pokončala, to nezgodo bi še potrpežljivo prestali, toda najhujše zlo je, da si domači med seboj grenke ure delajo. Pa hvala Bogu, da je pretekla triletna doba zadnjega županovanja, katerega se je naveličala cela občina razen nemčurjev. Osobito je namreč to velika nesreča za naš kraj, da se je naselil pri nas nek preobilo olikani Nemeo Taks iz Gradca. Ali po teh činih, po katerih se je on tukaj odlikoval, se nikakor ne znači njegova izobraženost: 1. Iz izgledno obdelovane zemlje je vse zlahtno drevje izruval, katero je naš blagi gospod Čolnik sadil, 2. je neštevilno

vinskih trt z goricami vred po mongolsko pokončal; 3. prepoveduje vsa pota in vse steze, še celó čez 100 let staro, po katerih so ljudje zmiraj hodili, jim brani rabiti; 4. zadržanje proti ljudem je takovrstno, kakor bi bili njegovi sužnji, in kdor ni njegovega mnenja, proti temu goji sovrašтво. In glejte! takemu človeku je pomagal naš dozdajni občinski zastop; njemu je proti poštnim domačim občanom pri vseh rečih vstregel, še celo občinsko stezo mu je prodal, o vsaki priložnosti se je temu odkrival, posebno kedar je Taks mizo pogrnil. Nekateri po sili pridobljene denarje za strojni del občine je hotel župan za stavbo porabiti. Zdaj je konec tega uradovanja. Zadnja volitva občinskega starešinstva se je trikrat vršila, ker so nemčuri hoteli zvijačo rabiti, da bi le Slovenci bili ob moč djani; tretjokrat še je moral mirne odbornike priti žandar strahovat, sramota! Vsi slabi pomočki nekaterih volilcev niso nič koristili. — izvoljeni so večidel sami narodni odborniki, sosebno se pa o narodnosti župana in nja dveh svetovalcev ne motimo; ti so: Zadravec Fr., župan, Ješovnik Tomaž in Perko France svetovalca; Rajšp Val. in Jož. Zupe Anton, Bračič Anton, Kocbek Pet., Ploj Len. in Jagrič Jurij odborniki. Kaj bo nevskušeni Vraz Jak pokazal, to bomo videli. Z veseljem moramo omeniti, da se je s tem županstvom tudi slovensko uradovanje pričelo; dokaz, da se vsi zvesto za narodne pravice in blagi materini jezik potegujejo. Upamo, da jih tudi bodočnost ne bo od njihovih potov odvrnila.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Minister zunanjih zadev, grof Kalnoky, bil je uni teden šel h knezu Bismarku v Kissingen in ugiblje se, čemu da je kje to storil ali pa se je že ugenilo? Mi menimo, da ne, toliko pa je gotovo, da se ministra nista sešla samo za to, da bi si iz rok dala. — Kakor po drugih mestih, sedé tudi na Dunaju v mestnem zboru možje, ki so čez mero liberalni, sicer pa brez zdravih načel, in stojé si torej prav pogosto z večino mestnih prebivalcev navskriž. Tako ravno sedaj ko jim hodi za to, ali se naj izrečejo za necega Pfisterja, ali pa za njegovega nasprotnika, juda Meyerja. Zbor jo je kar z judom potegnil prebivalci pa stojé v veliki večini za Pfisterjem. Kakor pa mi sodimo, ni zboru cela stvar nič skrbela ter je le-ta brez potrebe svoje roke va-njo vteknil. — Grof Schönborn, brat nadškofa v Pragi in c. kr. namestnik v Brnu, dobil je komandirski križ Franc-Jožefovega reda in bodo si ga kakor smo že rekli, Čehi še v tretje v Og. Gradišču izvolili za poslanca. Grof je trdo katoliškega mišljenja. — Da minister Taaffe nekaj plete in da ni samo na kosilo prišel h knezom Lich-